

NGTT

Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács

NEMZETI GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI TANÁCS

ÖSSZEFOGLALÓ

az NGTT 2024. május 24-i plenáris üléséről

Időpont: 2024. május 24. péntek 10.00 óra

Helyszín: 1054 Budapest, Kossuth tér 2-4.
földszinti nagy konferenciaterem

Ülést levezető soros elnök: Dr. Parragh László – Gazdaság Képviselői Oldal

Dr. Parragh László köszöntötte a megjelenteket. Ezt követően felkérte a Miniszterelnökség részéről Szalay-Bobrovniczky Vince helyettes államtitkár urat, mint házigazdát, hogy néhány szóval köszöntse a megjelenteket.

Szalay-Bobrovniczky Vince helyettes államtitkár úr a Miniszterelnökség nevében a hosszú napirendre tekintett röviden köszöntötte a megjelenteket, megköszönte az elnök munkáját és eredményes tanácskozást kívánt.

Dr. Parragh László megköszönte Helyettes Államtitkár Úr gondolatait, majd az ülést megnyitotta. Megállapította, hogy minden oldal képviselője jelen van, így a Tanács határozatképes.

Ezt követően ismertette a napirendi pontokat:

1. **„A hazai hulladékgazdálkodás kérdéskörének áttekintése és tapasztalatai”** előadó: Dr. Nagy Márta körforgásos gazdaságért felelős helyettes államtitkár, Energiaügyi Minisztérium
2. **„Tájékoztatás a magyar EU elnökség előkészületeinek állásáról, különös tekintettel az elnökségi prioritásokról”** előadó: Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár, Európai Unió Ügyek Minisztériuma
3. **„Innováció, digitalizáció, valamint mesterséges intelligencia kérdései a kormány rövid és középtávú programjában”** előadó: Bódis László innovációért felelős helyettes államtitkár, Kulturális és Innovációs Minisztérium
4. **Egyebek**

Felkérte a jelenlévő Oldalelnököket, hogy szavazzanak kézfelemeléssel a napirendi pontokról.

A napirendi pontokat az oldalak egyhangúlag elfogadták.

Ezt követően Dr. Parragh László megkezdte a napirendi pontok tárgyalását.

1./ napirendi pont: „A hazai hulladékgazdálkodás kérdéskörének áttekintése és tapasztalatai”
előadó: Dr. Nagy Márta körforgásos gazdaságért felelős helyettes államtitkár, Energiaügyi Minisztérium

Elnök úr felkérte Dr. Nagy Márta helyettes államtitkár asszonyt, hogy tartsa meg előadását.

Dr. Nagy Márta helyettes államtitkár asszony megköszönte a meghívást és üdvözölte a megjelenteket. Megemlítette, hogy a téma elég sokrétű, így csak röviden, vitaindítóként ismerteti azt. Elmondta, hogy a Kormány 2019 decemberében döntött a hazai hulladékgazdálkodási rendszer átfogó felülvizsgálatáról, átalakításáról. Ennek keretében előzetesen beszélt a körforgásos gazdasággal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a koncessziós rendszer bevezetéséről. Ezen a területen kötelezettségként hazai vállalás (Klíma és Természetvédelmi Akcióterv) és Uniós irányelvek (hulladékgazdálkodási irányelvek, SUP irányelvek) jelennek meg. Célkitűzésként említette meg a körforgásos gazdaságra átállás elősegítését, a környezetben található hulladékok mennyiségének csökkentését, az országban található illegálisan elhagyott hulladékok felszámolását, a fenntarthatósági intézkedéseket, a megújuló energia szélesebb körű használatát, és a klímavédelmet. Ismertette a körforgásos gazdasági célkitűzések elérését segítő alapvető jelentőségű intézkedéseket, mint az illegális hulladéklerakás felszámolása és megelőzése, az egyes egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatali tilalma, a hulladékgazdálkodási szektor átalakítása a koncessziós rendszer 2023. július 01-jével történő bevezetésével, a kötelező visszaváltási díjas rendszer koncessziós rendszer keretében történő bevezetése 2024. 01. 01-jével, valamint a biohulladékok elkülönített gyűjtése 2024-től. Ezt követően az alábbiak szerint ismertette a koncessziós rendszer bevezetését. A Magyar Állam által kiírt hulladékgazdálkodási koncessziós pályázatra a MOL Nyrt. kötelező érvényű ajánlatot nyújtott be. Ezt követően a MOL Nyrt., mint Koncesszor és a Magyar Állam között 2022. július 28. napján 35 évre szóló koncessziós szerződés és megállapodás jött létre, melyben a MOL Nyrt. vállalta a koncessziós alapfeltételek teljesítését (a rezsicsökkentés fenntartását, az uniós célértékek határidőre történő teljesítését). Ezt követően 2022. augusztus 29. megalapították a Koncessziós társaságot MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. néven.

Ezek után ismertette a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási közfeladatok változását a koncessziós rendszer bevezetésével. 2023. 06. 30-ig a települési hulladékkal kapcsolatos közfeladatok tekintetében állami hulladékgazdálkodási közfeladatról és önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladatról beszélhettünk. Ezt követően az állami hulladékgazdálkodási közfeladatok mellett megjelentek a piaci alapon működő tevékenységek is, mint hasznosítás, energetikai hasznosítás, ártalmatlanítás. Ezek nem tartoznak a koncesszió hatálya alá. Állami hulladékgazdálkodási közfeladat a gyűjtés, a szállítás, az előkezelés, a haszonanyag értékesítése, a közszolgáltatással érintett létesítmények üzemeltetése és fenntartása, a közszolgáltatási díjak beszedése, a kintlévőségek kezelése, valamint az ügyfélszolgálat üzemeltetése. Jelentős változás, hogy átalakult az önkormányzatok hulladékgazdálkodási közfeladat ellátási kötelezettsége, valamint megszűntek a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződések. Beszélt a biológiailag lebomló hulladékokról. Az ezt szabályozó 559/2023. (XII. 14.) Korm. rendelet 2023. 12. 31-én lépett hatályba. A jogszabály biztosítja a biohulladékok elkülönített gyűjtését és hasznosítását, elősegíti a komposzt és biogáz előállítását, formálja a lakosság hozzáállását az élelmiszerpazarlás tekintetében, felhívja a figyelmet a biohulladékok jelentős értékére, valamint kialakítja a házi komposztálás és közösségi komposztálás részletszabályait. 2024. januártól hazánkban is megkezdődött a háztartásokban képződő biohulladékok – azaz a konyhai élelmiszer-hulladékok és konyhai zöldhulladékok elkülönített (szelektív) gyűjtése, mivel az Európai Unió célul tűzte

ki, hogy 2035-ig a települési hulladékok közel kétharmadát újra fel kell dolgozni, amelyhez szükséges a biohulladékok elkülönített gyűjtése.

A lakosok külön díjfizetés nélkül vehetnek részt a biohulladékok gyűjtésben. A kerti zöldhulladékok átvétele az eddigi megszokott rend szerint, a koncessziós rendszer indulását követően, valamint az új szolgáltatás mellett is folyamatos.

Ezt követően beszélt a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer átalakításának szükségességéről. 2018. július 4-én lépett hatályba a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2018/851 irányelv, amely a tagországok kiterjesztett gyártói felelősségi (EPR) rendszereire alapkövetelmények teljesítését írja elő. Cél annak biztosítása, hogy a termékek gyártói viseljék a pénzügyi felelősséget, illetve a pénzügyi és szervezési felelősséget a termék életciklusa során a hulladékká válást követő hulladékkezelésért. A minimum követelmények, keretszabályok rögzítése a hazai szabályozásban megtörtént. A Ht. tartalmazza, hogy a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység körében a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget a gyártó nevében teljesítő szervezet a koncessziós társaság. A Ht. végrehajtására, annak felhatalmazó rendelkezései alapján megalkotásra került a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023.(III.14.) Korm. rendelet. A kormányrendelet az egyes termékáramokra vonatkozó korábbi kormányrendeletekkel, valamint a 2024. évi díjakat meghatározó 23/2023. (XI. 30.) EM rendelettel együtt alkalmazandó. Ezt követően a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hazai működési modelljét mutatta be. A koncessziós társaság az EPR rendszer hatálya alá tartozó termékkörökből Magyarország teljes területén keletkezett hulladékokkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységeket köteles ellátni közvetlenül és/vagy alvállalkozók útján. A gyártó a koncessziós társaság útján teljesíti a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségét (kollektív teljesítés). Törvény által kijelölt szervezet a koncessziós társaság. Feladatai a visszagyűjtési és újrafeldolgozási céltértek teljesítése érdekében: a hulladék átvétele, gyűjtése, elszállítása, előkezelése és kezelésre történő átadása, a jelentéstételi rendszer működtetése, a pénzügyi koordináció és elszámolás, valamint a kommunikáció (szemléletformálás). A kormányrendeletben meghatározott esetekben a gyártó választása szerint egyéni teljesítéssel is eleget tehet kötelezettségeinek. A kiterjesztett gyártói felelősségi díjat a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter rendeletben határozza meg a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal javaslata alapján. A kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése és a jogkövetkezmények alkalmazása a hulladékgazdálkodási hatóság feladata. Ismertette a gyártói felelősségi rendszer termékköreit. A körforgásos termékáramok a következők: csomagolások, egyes egyszer használatos műanyagtermékek, elektromos és elektronikus berendezések, elemek és akkumulátorok, gépjárművek, gumiabroncs, irodai papír, reklámhordozó papír, sütőolaj és zsír, textiltermékek, bútorok fából.

Ezt követően bemutatta a kötelező visszaváltási rendszert. Az olyan fogyasztásra kész vagy koncentrátum italtermékek (a tej és tejtartalmú italtermékek kivételével) tartoznak ide, amelyek fogyasztói közvetlen csomagolása műanyag, fém vagy üveg alapanyagú, palack vagy doboz formájú és 0,1-3 literig terjedő űrtartalmú. 1000 főt meghaladó népességszámú településeken, valamint 400 nm-t meghaladó eladóterű élelmiszert értékesítő forgalmazó esetén kötelező az átvétel. Az önkéntes átvételt a koncessziós társaság pályázat keretében valósítja meg. A koncessziós társaság működteti a gyártók és kereskedők közreműködésével. 2024. január 1-jével indul, 6 hónapos átmeneti időszak biztosítása mellett, kiterjesztett gyártói felelősségi díj és termékdíj fizetése helyett csatlakozási és szolgáltatási díj fizetésével. Ezen túlmenően beszélt a pénzügyi biztosítékról, a céltartalékról, valamint a környezetvédelmi biztosításról. Az ezt szabályozó 681/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet 2024. 01. 01.-én lépett hatályba. A hulladékgazdálkodási engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött tevékenységet végző gazdálkodó

szervezet a tárolásra kerülő, vagy ennek hiányában az átvett, de átadásra nem került hulladék mennyiségével arányos pénzügyi biztosítékot képez. A pénzügyi biztosíték mértékét úgy kell megállapítani, hogy a hulladék kezeléséhez szükséges esetleges jövőbeni költségeket mindenkor fedezni tudja. A hulladéklerakó működése során esetlegesen bekövetkező környeztkárosodás felszámolására, valamint a hulladéklerakó rekultivációjára és utógondozására céltartalékot kell képezni. A céltartalékot a hulladéklerakó működése során esetlegesen bekövetkező környeztkárosodás felszámolására alkalmas költségekkel, továbbá a hulladéklerakással, valamint az előzetes rekultivációs terv szerint becsült környezetvédelmi költségekkel legalább azonos összegben kell megállapítani. A gazdálkodó szervezet tevékenységével okozható, előre nem látható környezeti károk felszámolását lehetővé tevő finanszírozás biztosítására szolgál. A hulladékgazdálkodási engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött hulladékgazdálkodási tevékenységet nem végző gazdálkodó szervezet környezetvédelmi biztosítás megkötésére a Korm. rendelet alapján nem kötelezett. Több telephelyen, több engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött tevékenység végzése esetén összevont biztosítási összegű környezetvédelmi biztosítás is köthető. Ejtett néhány szót az illegálisan elhelyezett hulladékok felszámolásáról is. Ennek egyik eleme a Klíma és Természetvédelmi Akcióterv. Ezen belül kiemelt célok között szerepel az illegális hulladéklerakatok felszámolása, továbbá a megtisztított területek tisztántartása. Ezen céllal összhangban került meghirdetésre a „Tisztítsuk meg az Országot!” projekt. A projekt keretében pályázati lehetőség nyílt illegálisan elhelyezett hulladék felszámolásának támogatására, továbbá fejlesztésre került az illegálisan elhelyezett hulladék lakossági bejelentésére szolgáló HulladékRadar mobil alkalmazás. Ennek keretében több, mint 565 ezer tona illegálisan elhelyezett hulladékot számoltak fel. Másik eleme a Pályázati konstrukció (TMOP): A pályázat keretében civil szervezetek, gazdálkodó szervezetek, egyházi jogi személyek, települési önkormányzatok kaphattak támogatást. A felszámolás mellett ingatlanvédelmi rendszerek beszerzésére is volt lehetőség az illegális hulladék újraképződésének megakadályozása érdekében. Harmadik eleme a HulladékRadar mobilalkalmazás, mely 2020 nyara óta működik 32 ezer regisztrált felhasználóval, az eddig bejelentések száma meghaladta a 58 ezret, a kormányhivatalok eljárásai során és a közreműködő szervezetek által több mint 400 ezer tona illegálisan elhagyott hulladék került felszámolásra.

Végezetül a körforgásos gazdaság kialakítását célzó projektek megvalósításának támogatásáról beszélt, mely a 2021-2027 években a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) részeként valósul meg. A Hulladékgazdálkodás fejlesztésére vissza nem térítendő támogatás formájában kb. 65 Mrd forint forrás fordítható új hasznosítási kapacitások kiépítésére, a meglévő kapacitások fejlesztésére. A pályázati felhívások várhatóan 2024. év második felében kerülnek kiírásra. Támogatható tevékenység a jó minőségű másodnyersanyag előállításához szükséges beruházások, az innovatív technológiákra történő átállás, a kritikus és egyéb másodnyersanyagok kinyerése, újrafeldolgozása, a részben az újrafeldolgozási technológia-fejlesztéshez kapcsolódó építési tevékenység, az infrastrukturális beruházás, valamint speciális anyagmozgató gépek, speciális gépjármű felépítmények.

Végül megemlítette, hogy a körforgásos gazdaságra való átállás hosszú, bonyolult folyamat, melyben kérte az NGTT tagok közreműködését is.

Ezt követően megköszönte a figyelmet.

Dr. Parragh László megköszönte Helyettes Államtitkár Asszony szóbeli összefoglalóját. Az elhangzottakhoz annyit kívánt hozzátenni, hogy Magyarországon egy év alatt nagyjából 5 millió tona hulladék keletkezik. Ez óriási üzlet és óriási költség is egyben, melyben sok érdek jelenik meg. Ezt követően felkérte az Oldalakat, hogy jelöljék meg szóvivőiket.

Az oldalak szóvivői:

Egyházi oldal: Dr. Beran Ferenc

Művészeti oldal: Dr. Richly Gábor

Gazdaság képviselői oldal: Szabó Zoltán

Civil oldal: Gyenes Ádám

Munkavállalói oldal: Dr. Cser Ágnes

Tudomány képviselői oldal: Prof. Dr. Báger Gusztáv

Ezt követően kérte az oldalalkat, hogy tegyék meg hozzászólásaikat.

Egyházi oldal: Az oldal szószólója megköszönte az előadást és elmondta, hogy a plébániára sok hulladékot hoznak be. Amennyiben ezeket időben továbbítani tudják, úgy felhasználhatóak lesznek, és nem képeznek valódi hulladékot. Fontos lenne, hogy a gazdagok feleslege a szegények jogos tulajdona lehessen. Ezt próbálták plébánia szinten megvalósítani, azonban sok esetben ütköztek EU-s szabályokba. Kérdése az, hogy állami szinten lehet-e valamit tenni azért, hogy a felesleg ne váljon hulladékká.

Művészeti oldal: Az oldal szószólója megköszönte az előadást és mivel annak nincs kifejezetten művészeti területet érintő vonatkozása, így csak egy arra hívta fel a jelenlévők figyelmét, hogy mivel ebben a kérdéskörben sokan nem értik az összefüggéseket, ezért fontos lenne a köznevelésben ennek okos, érthető és hétköznapi bemutatása több tantárgy keretében és több évfolyamon is. Ilyen jellegű edukáció nélkül az államigazgatás nem tud hatékony lenni.

Gazdaság képviselői oldal: Az oldal szószólója megköszönte az előadást, majd átadta a szót **Höflinger Norbert** kollégájának, aki miután megköszönte a részletes beszámolót elmondta, hogy sok mindenben egyetért az elhangzottakkal, azonban szkeptikus a koncesszió és a körforgásos gazdaság összeállítása tekintetében, ugyanis a koncesszió a jelen pillanatban tagvállalataink beszámolásai alapján nem fogadja el azokat a hulladékhasznosítási módokat, amelyekkel a cégek rendelkeznek. Ezért Magyarországon a hulladékhasznosítás megtorpan. Főleg a fémek tekintetében jelentős az illegális export, melynek megállítása nemzetgazdasági érdek. Felajánlotta a Vállalkozók Országos Szövetségének a segítségét e tekintetben egy konzultáció formájában.

Civil oldal: Az oldal szószólója megköszönte az előadást. Elmondta, hogy két olyan rendszer elindításáról hallhattunk, amely kulcsfontosságú. Egyik volt a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer. Reméli, hogy lehetséges lesz ezt majd valamiféle kontroll alá vonni, mert a hulladékterhek kialakulása túlnyomó részt erre vezethető vissza. Két nagyobb folyamatot érintettünk, egyik az újrahasznosítás. Személyes tapasztalatként említette, hogy a szelektív hulladékgyűjtés folyamata már természetes módon beépült a köznevelésbe, a diákok ezt a folyamatot már megértették. Amire most érdemes edukálni őket, az a hulladéktömeg csökkentése és a fogyasztás visszaszorítása. Ebben a civil szervezetek tudnak szerepet vállalni most is és a jövőben is. Ezt követően átadta a szót **Ditzendy Károly Arisztid** részére, aki elmondta, hogy Magyarországon minden egyes lakosra 50 kg csomagolási hulladék jut. Ez is rámutat arra, hogy nagyon sokan nem értik, hogy miről is van szó tulajdonképpen. A hulladékgazdálkodás legfontosabb szintje

a hulladék keletkezésének megelőzése. A hulladék megelőzésnek a kulcseleme a lakosság körében a szemléletformálás. Nem csak a köznevelésben, hanem általában a lakosság körében. Ebben fontos szerepet töltenek be a civil szervezetek. Kérdésként vetette fel, hogy milyen párbeszéd zajlik ezzel kapcsolatban a szakpolitika és a szervezetek között országosan, regionálisan és helyi szinten is? Kérdés továbbá, hogy milyen segítséget kaphatnak a civil szervezetek ezzel kapcsolatos tevékenységük során az önkéntes munkájukhoz, valamint, hogy ezek a tevékenységek milyen civil szervezeti részvétellel zajlottak? Ezúton ajánlotta fel segítségüket a regionális párbeszéd építéséhez. Elmondta, hogy a hulladék jórészt helyben keletkezik, és ott is kell kezelni. Milyen kontrollt és milyen segítséget kaphatnak a helyi és térségi szervezetek a problémakör stratégiai, helyi tervezéséhez?

Munkavállalói oldal: Az oldal szószólója arra kérte helyettes államtitkár asszonyt, hogy a téma rendkívül fontosságára tekintettel előzetesen kapják meg az oldalak az előadás anyagát, hiszen abban az esetben tudnak felkészülten hozzászólni ahhoz, ha rendelkeznek előzetes információkkal. Ezért javaslata az, hogy erre a témára egy későbbi időpontban ismét térjen vissza a Tanács. A kiterjesztett gyártói felelősségi díj kapcsán az alábbiakat jegyezte meg. A MOL 185 Milliárdos 10 évre előírt beruházási kötelezettséget vállalt. Ugyanakkor a kiterjesztett gyártói felelősségi díjnak, amely a korábbi termékdíjat váltotta fel, évente 80 Milliárd Ft bevétele volt. Ezt elvették azáltal, hogy koncesszióba adták ezt a megemelt termékdíjat, ami éves számításom szerint 242 Milliárd forint. Ez háromszor annyi, mint a korábbi termékdíj, így azt keresték, hogy ez milyen módon, ki által kerül megfizetésre. Megállapítást nyert, hogy ezt a vásárlók fizetik meg. Vagyis egyik oldalon áll a rezsicsökkentés, a másik oldalon pedig ez megfizetésre kerül a vásárlókkal. Elmondta, hogy munkavállaló érdekképviselőként a munkavállalók munka és életkörülményeinek javítására fókuszálnak. Kérte, hogy az ilyen volumenű és jelentőségű ügyekben a kormányzat fokozott figyelmet fordítson arra, hogy azok az NGTT-vel, mint a társadalom széles rétegét átfogó konzultációs testülettel véleményezésre kerüljenek. A fogyasztóvédelem kapcsán a következő ülés alkalmával tenné fel azt a kérdést, hogy a jogszabályok segítségével milyen garanciális rendszert építünk fel arra az esetre, ha egy ilyen közszolgáltatást 35 évre privatizálunk. Végezetül megköszönte az előtte szólók képzésre, oktatásra és prevencióra vonatkozó felvetéseit, majd megjegyezte, hogy ha prevenciót szeretnénk elindítani, akkor nem kellett volna drasztikusan csökkenteni a hulladékfelvásárlási árakat. Ezt követően átadta a szót Palkovics Imre részére.

Palkovics Imre elmondta, hogy az EU szintjén is sokat hallhattak erről az igen nagy jelentőséggel bíró témáról, ezen belül a körforgásos gazdaságról. Teljes mértékben indokoltnak tartja azt, hogy ezzel a kérdéssel ilyen beható módon foglalkozzunk. Elmondta, hogy a mennyiben egy kicsit visszatekintünk a paraszti korokra, olyan, hogy szemét nem létezett, minden feldolgozásra került az emberek által. A mai fogyasztói társadalom, melynek célja a termékek minél szélesebb körű terjesztése és a profit növelése, magával hozta ezt a jelenséget. Ebből a profitból kell visszaforgatni ennek a problémának a kezelése érdekében. Ennek kapcsán valóban olyan szinten érintett az egyes ágazati szereplők köre, amely már érinti a munkavállalókat is. Ezen belül egy speciális ágazatot, a szőlő-bor ágazatot emelte ki, hiszen ez az ágazat nagyon sok munkavállalót foglalkoztat. Problémaként vetette fel, hogy az új szabályok újabb terhet rónak erre a speciális gazdálkodási körre, így a megélhetésük a jövőben már nem biztosított. Kérdésként vetette fel, hogy született-e ezen speciális ágazat vonatkozásában olyan megállapodás, ami ez a problémát orvosolhatja.

Tudomány képviselői oldal: Az oldal szószólója megköszönte a sokoldalú előadást. Elmondta, hogy a fenntartható felzárkóztatáshoz elengedhetetlen a körforgásos gazdaság megteremtése Magyarországon. Ennek egyik alapfeltétele a megfelelő hulladékgazdálkodás. Az ebben a kérdésben felmerülő éles vita oka az, hogy a körforgásos gazdaság logikáját nézve hosszabb távú kérdéskör. A hulladékgazdálkodást véleménye szerint egy korszerű, új struktúrába kell helyezni, amely nem valósítható meg gyorsan, csak fokozatosan, valamint nagy kiadást követel. A szakértők ezen két körülmény mentén mozognak. A logisztikai típusú zavarok vonatkozásában elmondta, hogy azok sok türelemmel és szakmai vitákkal kezelhetőek. A koncessziós szerződést elfogadta az állam, feladatunk annak segítése, hogy ez hatékonyabban és gyorsabban valósulhasson meg.

Dr. Parragh László megköszönte a hozzászólásokat és megadta a szót Helyettes Államtitkár Asszony részére.

Kormányzati előterjesztő viszontválasza (7 perc)

Dr. Nagy Márta helyettes államtitkár asszony válaszában az egyházi oldal felvetése kapcsán elmondta, hogy az élelmiszer és textil hulladék elkerülése érdekében az EU-ban felülvizsgálat alatt áll a Hulladékteret irányelv szabályozása, amelynek éppen ez a két dolog áll a fókuszpontjában. Ezeket a folyamatokat hazánk fogja koordinálni az EU-s soros elnökség időszakában. Reményeink szerint sikerül jelentősebb előrehaladást elérni ebben a témában is. Elmondta, hogy legkésőbb két éven belül az EU-ban hatályba lép ezzel kapcsolatosan egy irányelv, amely végrehajtása során nagy szerep jut az egyházaknak és a civil szférának. A művészeti oldal szemléletformálással kapcsolatos felvetésére elmondta, hogy ennek jelentősége kiemelkedő, akár a közoktatás részeként is lehetne ezzel foglalkozni, azonban a minisztériumnak már évek óta van egy ún. zöld óvoda programja, mely már óvodás korban érzékenyít ezen a területen. Maga a koncessziós társaság is vállalt e tekintetben kötelezettségeket. Az állam is tevékenyen közreműködik ebben, hiszen mindennek az alapja a megelőzés. A szemléletformálás támogatására 10 M Ft ütemezett összeget terveznek fordítani, melynek részletei kidolgozás alatt állnak. A pályázati kiírások esetében, azok kidolgozásában számítanak a civil oldal segítségére. Az érdekképviselői szervekkel ezen a területen is folyamatosan kapcsolatban áll a tárca. Javasolja figyelemmel kíséreni a pályázat.gov.hu oldalt, az ezzel kapcsolatos felvetések és javaslatok be- küldhetők a Minisztérium részére. A VOSZ részéről felmerült, hogy a MOHU-val való együttműködés nem zökkenőmentes. Kifejezetten a fémkereskedelem területén jelzett problémát. Az ezzel kapcsolatos megkeresések legtöbbször arra vezethetőek vissza, hogy nem teljesen egyértelmű számukra, hogy mely fémkereskedelmi tevékenység tartozik a koncesszió hatálya alá és mely nem. E tekintetben már felvette a tárca a kapcsolatot a PM illetékes szakterületével, valamint a NAV-val. Tervezik a NAV honlapján állásfoglalások pontosítását és a hulladékgazdálkodási hatóság, valamint a NAV közötti együttműködés szorosabbra fűzését. A csomagolási hulladékok extrém mértéke kapcsán elmondta, hogy valóban komoly problémát rejt, foglalkozik ezzel az EU. Cél a felesleges csomagolás leépítése. Felmerült a hulladékok helyben kezelésének szükségessége. Erre törekszik minden hulladékgazdálkodásban érintett szervezet, bár a rendszer e tekintetben is átalakult kicsit. A gazdaságos hulladékgazdálkodás és hulladékkezelés érdekében fontos, hogy a keletkezett hulladékok a keletkezés helyéhez minél közelebbi hulladékhasznosítóba jussanak el. Elmondta, hogy a civil szervezetek a szemléletváltásban tudnának segítséget nyújtani, hiszen magát a tevékenységet gazdasági társaságok végzik jogszabályban rögzített megfelelőségi feltételek alapján, melynek a civil szervezetek nem tudnak megfelelni.

Az előadás anyaga kapcsán elmondta, hogy sajnos az nem küldhető meg előzetesen, sem utólag az oldalak részére, hiszen a téma ugyanezen elemekkel több helyen is előadásra, felhasználásra kerül, így nem célszerű annak ily módon publikussá tétele. Felajánlotta, hogy egy következő alkalommal, 1-1 nagyobb témát kijelölve szívesen nyújt további tájékoztatást. Előzetesen megküldött gyakorlati kérdések kapcsán akár a MOL és a MOHU is válaszol a felvetett kérdésekre. Felmerült, hogy a vonatkozó jogszabályok megalkotásában milyen módon tudnak közreműködni a társadalmi szervezetek. A 2021. évi II. törvény elsőként alapozta meg a koncessziós rendszer működését. Mind ennek tervezete, mind a későbbi jogszabály tervezetek társadalmi egyeztetés keretében egyeztetésre kerültek. Javasolta, hogy a későbbiekben kövessék nyomon a társadalmi egyeztetésen szereplő jogszabály tervezeteket. Ő maga is nagy hangsúlyt fektet arra, hogy valamennyi változás az érdekképviselőkkel egyeztetésre kerüljön. Kérdésként merült fel a termékdíj és az IPA rendszer kapcsolata. Ennek kapcsán elmondta, hogy ezek mind termékkörben, mind pedig céljukban eltérnek egymástól. Vannak átfedések, ilyen esetben a jogszabályok az IPA rendszernek biztosítanak elsőbbséget. Mivel a két dolog nem azonos, így a bevételeik sem hasonlíthatóak össze. Megemlítette, hogy két alrendszerrel beszéltünk itt. Van egyrészt a közszolgáltatói alrendszer, ahová a klasszikus, kommunális hulladékszállítás tartozik, itt jelenik meg a rezsicsökkentés is, másrészt az intézményi alrendszer, aminek része pl. az IPA rendszer vagy a kötelező visszaváltási rendszer. A két rendszer nem finanszírozza egymást keresztbe. Arra a felvetésre, hogy a hulladékfelvásárlási ár csökkent jelezte, hogy itt nem hulladékfelvásárlási árról, hanem kompenzációról beszélünk. A MOHU a világpiaci árak megfelelően határozza meg ezeket a kompenzációs összegeket. Ezek megtalálhatóak a MOHU honlapján. Megállapítható, hogy a jelenlegi kompenzációs árak mellett a keletkezett hulladékmenyiség visszaérkezik a vállalkozókhoz. A szőlő és borágazat problémaköre kapcsán elmondta, hogy azóta sok tárgyalás zajlott e tekintetben a probléma megoldása érdekében. Sok minden változott pozitív irányban a regisztrációval és az adminisztrációval kapcsolatban. Maximálisan egyetértett a Tudomány Oldal részéről tett megállapításokkal, miszerint ha tartós változás akarunk elérni, akkor egyrészt az hosszú ideig tart, másrészt jelentős anyagi ráfordítást igényel, azonban elképzelhetetlen itt a zökkenőmentesség. A tartós eredményhez türelemre és az oldalak segítségére van szükség.

Dr. Parragh László megköszönte Helyettes Államtitkár Asszony válaszait, majd az idő előrehaladta okán megkérte az oldalakat, hogy véleményüket a továbbiakban önmérséklettel fejtsék ki.

Dr. Cser Ágnes megköszönte az előadást. Elmondta, hogy ő nem egyenként akarta különböző szervezetek képviselőiben megkeresni a tárcát, hanem az NGTT törvény által felhatalmazott jogkörét szerette volna kicsit hatékonyabban gyakorolni.

Helyettes Államtitkár Asszony erre válaszul ismételt elmondta, hogy bármikor szívesen áll az NGTT rendelkezésére.

Dr. Parragh László fentiekhez hozzáfűzte, hogy az NGTT az oldalelnökök által elfogadott témákat tárgyalja, nem tud átalakulni hulladékgazdálkodási tanácsná. Amennyiben szükségesnek ítélik, úgy egy albizottság hozható létre erre a célra. Nem javasolja a téma ismételt napi-rendre tűzését, azonban az erre vonatkozó döntést az oldalelnökök hozzák meg.

A soron következő napirendi pont előtt elmondta, hogy 2024. 07. 01-től leszünk soros elnökök az EU-ban, azonban addig még komoly változások történhetnek, ugyanis még most lesznek az

EP választások, valamint a jelenlegi testületek mandátuma is lejár, tehát eléggé ex-lex állapotban fog Magyarország pozíciót kapni.

2./ napirendi pont: „Tájékoztatás a magyar EU elnökség előkészületeinek állásáról, különös tekintettel az elnökségi prioritásokról” előadó: Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár, Európai Unió Ügyek Minisztériuma

Elnök úr tájékoztatta a plénumot, hogy ez a napirendi pont tájékoztató jellegű, nem konzultatív napirend, így ahhoz az előadás végén egy körben, röviden lesz lehetőség hozzászólni.

Elnök úr felkérte Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár urat, hogy tartsa meg előadását.

Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár úr megköszönte a lehetőséget, hogy ismételen beszámolhat az EU soros elnökség vonatkozásában. Elmondta, hogy egy túlfűtött politikai környezetben veszi át Magyarország a soros elnökséget, hiszen ez három héttel az Európai Parlamenti választások előtt történik, valamint ezekhez a választásokhoz sok helyen még nemzeti választások is kapcsolódnak. Ezen túlmenően jelenleg számos válság határozza meg Európát. Dúl az orosz-ukrán háború, forrong a közel-kelet, a vörös tengeri krízisnek konkrét gazdasági következményei is vannak Magyarország tekintetében. Idén számos krízishelyzet menedzselésére kell felkészülnie a magyar elnökségnek, számos új kihívással szembesül. Két kiemelt nemzetközi eseményre hívta fel a figyelmet. Az egyik az Azerbajdzsánban megrendezésre kerülő Klímacsúcs, mely a világ egyik legnagyobb diplomáciai fóruma, a másik a biodiverzitás, melyre Columbiában kerül sor. Ezek az események a magyar elnökség feladata az Unió koordinált fellépésének biztosítása. A magyar elnökség programjának kialakítása folyamatban van, a Stratégiai Kabinet azt elfogadta. Annak nyilvánosságra hozatalára az Európai Parlamenti választásokat követően 06. 20-ig kerül majd sor, ami bevett gyakorlat az Európai Unióban. A belga elnökség addig igyekszik minél több nyitott dossziét lezárni. Jelenleg kb. 160 nyitott dosszié van, melynek jelentős része jogalkotási javaslat. Ebből várhatóan 90 fog maradni a magyar elnökségre. Az intézményi átmenet nem csak a parlamenti választások miatt érint bennünket, hanem azért is, mert az összes kiemelt vezetői szereplőt újonnan kell megválasztani. Az Európai Unió Tanácsának Elnöke már nem tölthet be újabb mandátumot, e tekintetben új szereplőkkel kell majd együtt dolgoznunk. Az Európai Bizottság Elnöke azonban még kaphat mandátumot megválasztása esetén. Az új bizottság felállítását december 01-ig tartja reálisnak, így a magyar elnökség a 6 hónapból 5 hónapot döntően a régi bizottsággal fog dolgozni. Az Európai Parlament estén októberben tudják újrakezdeni a tárgyalásokat az új parlamenttel. Elmondta, hogy széleskörű konzultációt folytattak a program kialakítása során a kamarákkal, intézményekkel. A magyar elnökség első hivatalos rendezvénye az EGSZB keretén belül kerül megrendezésre, melyre az NGTT tagok is meghívást kaptak. Erről a későbbiekben Joó Kinga fog tájékoztatást nyújtani az EGSZB részéről. A magyar Elnökséggel kapcsolatban az elvárás az, hogy az EU 27 tagállamának az érdekét szem előtt tartva járjon el. Emellett minden elnökségnek van lehetősége arra, hogy meghatározza a napirendet. A magyar elnökségnek komoly elhatározása, hogy olyan kérdésköröket érintsen, amelyek az európaiak számára fontosak. Elvárás még velünk szemben, hogy a nyitott dossziék esetében biztosítsuk az előrejutást. Elmondta, hogy Budapesten három csúcstalálkozót szerveznek (az Európai Politika Közösség országait fogjuk vendégül látni november 07-én, az Informális Európai Tanács november 08-án ülészik, valamint az Európai Nyugat-Balkán Csúcstalálkozót követve szeretnénk megrendezni azt a nyugat-balkán valamely országában).

A magyar elnökség tevékenysége kapcsán 7 prioritási pontot ismertetett:

1. Európa globális versenyképességének a helyreállítása,
2. Európa védelmi képességének növelése
3. Bővítéspolitika, fókuszban különösen a nyugat-balkán
4. Migráció külső dimenziója, ahol törekedni kell az egyezsége
5. A kohéziós politika jövője
6. A gazdabarát mezőgazdaság
7. Demográfiai kihívások

Ezen túlmenően a folyamatban lévő ügyek továbbvitele a feladat, valamint az, hogy Európa jövőjéről való gondolkodásban előre kell jutni. Kiemelte, hogy a bővítést, valamint az Európai Unió reformokat ne kössük össze, mert lassítják a folyamatot.

Dr. Parragh László megköszönte Helyettes Államtitkár Úr beszámolóját, majd az EGSZB képviselőjében előzetesen Dr. Cser Ágnesnek adta meg a szót.

Dr. Cser Ágnes megköszönte Államtitkár Úr alapos tájékoztatását. Külön köszönetet mondott azért az elképesztő felkészültségért, szakszerűségért és házigazda szerepért, amellyel az EGSZB delegációját fogadta, akik a soros elnökségre kívántak megfelelően felkészülni. Elmondta, hogy sok munka volt abban az előzetes megbeszéléseken, hogy Magyarország megítélése pozitívabb legyen. Megköszönte Bóka János Miniszter Úrnak, Helyettes Államtitkár Úrnak és valamennyi munkatársuknak azt a felkészülést, amellyel a szakszerűséget biztosítják. Olyan erőfeszítések valósultak meg az ország részéről, amelyért mindenképpen elismeréssel adóznak. Elmondta, hogy az EGSZB társszerve az NGTT-nek, ezért évek óta javasolja és kéri az együttműködés élővé válását. Kérte az NGTT tagokat, hogy bármilyen kezdeményezés érkezik az EGSZB részéről e tekintetben, támogassák aktívan ezt az építkezést, mivel ennek komoly hozadéka lehet.

Prof. Dr. Báger Gusztáv kérdése elsőként az volt az elhangzottakkal kapcsolatban, hogy a versenyképességét hogyan próbáljuk irányítani, milyen szempontokat követve kívánjuk menedzselni? Elmondta, hogy a versenyképességnek két oldala van. Az egyik az UNIÓ versenyképességének általunk történő elősegítése, a másik pedig a magyar versenyképességre vonatkozó javaslatok. Kérdése, hogy ezt a kettőt összhangba tudjuk-e hozni? A versenyképesség mellé fontos kapcsolat a fenntarthatóság, mint gazdaságpolitikai cél. Erről nem szabad megfeledkezni. Mint ahogy az a korábbi megbeszélésen már elhangzott, nekünk nem az EU-val, mint intézménnyel van problémánk, hanem a vezetőkkel. Tudjuk-e ezt a szemléletet érvényesíteni, hogy alapvetően ne hátráltassa az egyik ügy a másikat? Végezetül a jogalkotási folyamattal kapcsolatban elmondta, hogy a jogalkotási munka az elhangzottak alapján csak előkészítő jellegű lehet. Kérdése, hogy ez a bizonyos kilencven említett témakör alkalmas lesz-e arra, hogy a magyar álláspontokat tudjuk érvényesíteni?

Gyenes Ádám megköszönte azt a tájékoztató folyamatot, amely az NGTT elmúlt tíz évében példa nélküli volt. Elmondta, hogy az oldalelnöki ülésen szóba került, hogy az elnökséget követően szeretne a Tanács egy beszámolót kérni a tekintetben, hogy milyen eredményeket sikerült elérni. Megemlítette, hogy az előző ülésen a Civil Oldal felajánlotta a saját lehetőségeit az EU elnökség időszakára, ennek kapcsán Kovács Zoltán kormánybiztos úrtól meghívást kaptak egy megbeszélésre, ahol sikerült egyeztetni, hogy milyen programokat tudnak beemlíteni társprogramként. Megköszönte ezt a lehetőséget.

Dr. Parragh László ezt követően átadta az ülés levezetését Prof. Dr. Báger Gusztávnak, majd eltávozott az ülésről.

Prof. Dr. Báger Gusztáv, mint az ülés hátralévő részének levezető elnöke, megköszönte a hozzászólásokat, és mivel több hozzászólás nem volt, megadta a szót Helyettes Államtitkár Úr részére.

Kormányzati előterjesztő viszontválasza (7 perc)

Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár úr fentiekre válaszul megköszönte a hozzászólásokat. A versenyképesség kapcsán hangsúlyozta, hogy ha jó irányba mennek a dolgok, akkor az Unió és Magyarország versenyképessége egyszerre növekszik. Kihívásként értékelte, hogy az Unió ne fogadjon el olyan szabályokat, amelyek korlátozzák a magyar versenyképességet. Problémaként jelezte, hogy az elnökség hat hónapja alatt csak korlátozottan van lehetőség a magyar érdekek képviselésére, elsődlegesen az uniós versenyképességgel kell foglalkoznunk. Véleménye szerint a fenntarthatóság és a versenyképesség kéz a kézben kell, hogy megvalósuljon. Korábban ez az arány felborult és egy túlzott fenntarthatósági, zöld klíma irányba vitték el az uniós szakpolitikát. Természetesen nem arról van szó, hogy a fenntarthatóságra ne kellene koncentrálni. Azt kell képviselnünk, hogy a globális versenyben egy jövőálló és versenyálló EU-t kell kialakítani. Az Unió vezetése kapcsán elmondta, hogy e tekintetben bízik abban, hogy a választások hoznak némi átrendeződést, reméli, hogy a következő parlament kevésbé lesz zöld. Reméli, hogy az új bizottsággal, a gazdasági szereplőkkel való konzultációnak egy valódi módját be tudják vezetni. A jogalkotói munka esetében a kilencven témakörben a tanácson belül lesz lehetőségük előre lépni. Októberig nem tudják befejezni a három oldalú tárgyalásokat, mert addig a tanácsnak a saját maga által kitárgyalt 27-es álláspontjában tudnak előre menni. Ebben lesz bőven teendő. Ismételten hangsúlyozta, hogy az elnökségtől elvárás, hogy a közös érdekeket képviselje. Számára is fontos és jelentős az az egyeztetés, amit a tárca a civil oldallal folytatott, és szívesen számolnak be újra 2025. első hónapjaiban arról, hogy milyen eredményeket sikerült elérni a magyar elnökségnek. Végezetül az új bővítés kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy most nem számíthatunk akkora eredményre, mint 2011-ben.

Prof. Dr. Báger Gusztáv megköszönte a válaszokat, majd áttért a harmadik napirendi pontra.

3./ napirendi pont: „Innováció, digitalizáció, valamint mesterséges intelligencia kérdései a kormány rövid és középtávú programjában” előadó: Bódis László innovációért felelős helyettes államtitkár, Kulturális és Innovációs Minisztérium

Elnök úr felkérte Bódis László helyettes államtitkár urat, hogy tartsa meg előadását.

Bódis László helyettes államtitkár úr megköszönte a meghívást. Előadásában beszélt az innovációs helyzetképről, a Neumann János programról, a 2024. évi pályázati lehetőségekről, valamint a Nemzeti Innovációs Ügynökségről. Az innovációs helyzetkép bemutatása során elmondta, hogy a Global Innovation Index (GII) alapján Magyarország a 33. helyen áll az innovációs eredményekben. Prezentálta a V4 országok és Ausztria helyezését is a GII innovációs outputok szegmensében. Bemutatta az európai országok innovációs rangsorát az EIS2023 (European Innovation Scoreboard) alapján a 2023. évi EU átlag százalékában. Elmondta, hogy három kulcsterületen szükséges kiemelten fejleszteni a magyar innovációs ökoszisztémát, mint az emberi erőforrások, a szellemi erőforrások, valamint az innovációk. Elmondta továbbá, hogy Magyarországon az innovatív vállalkozások aránya 32,7%, ami elmarad az EU átlagtól. Ezen

túlmenően prezentálta, hogy 2016 óta dinamikusan növekednek Magyarországon a kutatás-fejlesztési és innovációs ráfordítások. 2022-re elérték a 920 milliárd forintot. Elmondta, hogy az EU-ban 2010 óta Magyarországon növekedett a legnagyobb arányban a kutatás és fejlesztés területén dolgozók száma. A Neumann János Program keretében vízióként jelölte meg, hogy 2040-re kerüljön Magyarország a világ legjobb 10 országa közé az innováció területén. A program fókuszában áll az együttműködések ösztönzése, a hatás és a mérés. Megújult a magyar innováció ökoszisztéma felépítése is. A programban cél az egyetemek és a gazdaság összekapcsolása az alábbiak mentén: a Magyar Kutatási Hálózat (HUN-REN) eredmény-alapú megújítása, nemzetközi pályára állítása, a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) létrehozása, a funding agency-t (NKFIH) egy szolgáltató ügynökség egészíti ki. A kutatás-fejlesztési és innovációs befektetések fókuszálása és a hatás fókuszba állítása, a Kutatási Kiválósági Tanács (Research Council) létrehozása iparjogvédelmi aktivitás erősítése, az induló innovatív vállalkozások (startupok) finanszírozásának megkönnyítése, a doktori képzésben résztvevők számának növelése és az innovációs tevékenységek kötelező megjelenítése a tudományos előremenetelben, a Tudományos és Innovációs Parkok (Science Parkok) fejlesztése, valamint a külhoni felsőoktatási intézmények.

Ezt követően ismertette a magyar innováció fókuszterületeit, melyek a következők: digitális átállás (mesterséges intelligencia, big data és hálózatok elemzése, autonóm járművek, kvantum technológia), egészséges élet (biotechnológia és gyógyszerkutatás, kiemelt népbetegségek, élet és egészségmegőrzés), zöld átállás (energiatermelés és tárolás, agrártechnológiák, éghajlatváltozás és vízgazdálkodási technológiák), biztonság és védelem (dual use technológiák, kiber-és határvédelem, űrkutatás és űripar).

Ezt követően ismertette a doktori képzésben résztvevők számának növelését célzó intézkedéseket. Ezen belül bővültek az ösztöndíjak a graduális és doktori képzésben résztvevők számára. Ennek keretében elindult az Egyetemi Kutató Ösztöndíj program legalább 10 M Ft-os keretösszeggel évente, valamint az állami fenntartású intézményekben a Doktoranduszi Kiválósági Ösztöndíj Program. Az egyetemek és a vállalatok összekapcsolása terén a „szabadalom doktorit ér”, folytatódik a kooperatív doktori program, bővül a szocho kedvezmény a PHD képzésben részt vevő foglalkoztatottak esetén, valamint az önköltség matching fund. A bővülő doktori képzések keretében a doktori létszámkeretek nyitottá váltak, elsődlegesen az MTMI területen. A szolgálati idő vonatkozásában: nyugdíj szolgálati idő matching fund /50%/. A legtehetősebb hallgatók számára alapképzés után megkezdhető a doktori képzés. A hitelképeség megteremtése vonatkozásában az MNB-vel együttműködésben a bankok elfogadják a doktoranduszi ösztöndíjat jövedelemként a hitelnyújtás során. Az édesanyák kedvezményének keretében a doktoranduszi időszak alatt anyává váló fiatal kutatók passzíválási kedvezményei kiterjesztésre kerültek.

Megállapítható, hogy 2023. őszén 35%-kal többen léptek be a doktori képzésbe, mint az elmúlt évek átlagában.

Elmondta, hogy a program keretében tovább építik az egyetemközpontú innovációs ökoszisztémát: TTC, Science Park, Nemzeti Laborok.

Ezt követően beszélt a 2024. évi pályázati lehetőségekről. Elmondta, hogy 2024-ben 147 milliárd forint keretösszegben hirdettek meg kutatási és innovációs pályázatokat az NKFI Alapból. Cél volt a teljes kutatói életpálya támogatása, a vállalati innovációs programok – fókuszban az együttműködések erősítése, valamint a nemzetközi együttműködések erősítése. Elmondta, hogy

a teljes kutatói életpályán át támogatásban részesülnek a kiváló kutatók. Az általános és középiskolások vonatkozásában rendelkezésre áll a Nemzeti Tehetség Program, az OKTV, az Országos Tudományos és Innovációs Olimpia, a Nemzetközi Tudományos Diákolimpiák, a Selye János Diáklabor Hálózat, valamint a Digitális Közösségi Alkotóműhelyek. Az alapképzés, mesterképzés és doktori képzés vonatkozásában az Egyetemi Kutató Ösztöndíj program, az Országos Tudományos Diákköri Konferencia, valamint a Hungarian Startup University Program érhető el. A posztdoktori, fiatal kutató, valamint senior kutató esetében a Kiválósági alapú kutatási támogatások, a Proof of Concept, a Research Grant Hungary és a Tudományos mecenatúra program érhető el. Ezen túlmenően az ötlet fázistól egészen a nagyvállalatokig támogatásban részesülnek az innovációs fejlesztések. Elmondta továbbá, hogy a tudomány, kutatás és innováció területén nagyszabású nemzetköziesítési programot indítanak 24 milliárd forint értékben. Az Önerő Alap keretében cél hogy a magyar partnerek továbbra is nagy számban vegyenek részt a közvetlen uniós programokban. A HU-rizont Program keretében cél a hazai kutatási és innovációs ökoszisztéma nemzetköziesítésének kiterjesztése nyugati és keleti irányban egyaránt. A stratégiaileg kiemelten fontos országokkal folytatják a bilaterális alapú együttműködéseket a kutatás és innováció területén. A Research Grant Hungary keretében bevonzzák a legkiválóbb külföldi kutatókat a magyar innovációs ökoszisztémába. A tudományos mecenatúra keretében a hazai kutatói közösség számára egyszerű és gyors támogatást biztosítanak a nemzetközi vérkeringésbe történő bekapcsolódásra. Tájékoztatást nyújtott arról is, hogy 2024-ben 131 milliárd forint keretösszegben hirdetnek meg kutatási és innovációs pályázatokat GINOP Pluszból. (KKV Fókuszterületi pályázat, KKV üzletifolyamat-innováció, Kutatási infrastruktúra fejlesztés, NKFIH-NIŰ innovációs szolgáltatások)

Ezt követően beszélt a Nemzeti Innovációs Ügynökségről. Ennek küldetése az, hogy Magyarország innovációs teljesítményének és kapacitásainak magasabb szintre emelése az innovatív vállalkozói és kutatói utánpótlás erősítésén, az innovatív vállalatok és startupok hazai és külföldi jutásának támogatásán, az innováció kultúrájának megteremtésén és az ökoszisztéma nemzetközi láthatóságának növelésén keresztül. Végezetül ismertette a Nemzeti Innovációs Ügynökség szolgáltatásait. Ezek az edukációs szolgáltatások (cél a kutatói és vállalkozói utánpótlás erősítése), a tudás hasznosítási szolgáltatások (cél a kutatási eredmények piacra vitelének elősegítése), a vállalati szolgáltatások (cél az innovatív projektek és startupok validációja és piacra lépésük elősegítése), a külföldi szolgáltatások (cél az innovatív vállalatok külföldi piacra lépésének támogatása), az ökoszisztéma elemzési szolgáltatások (cél az innovációs ökoszisztéma adat-alapú monitorozása és elemzése), valamint a kultúra formálási szolgáltatások (cél az innováció népszerűsítése, és a hazai ökoszisztéma nemzetközi láthatóságának erősítése)

Prof. Dr. Báger Gusztáv megköszönte Helyettes Államtitkár Úr beszámolóját, majd kérte az oldalakat, hogy tegyék meg hozzászólásaikat.

Oldalak hozzászólásai:

Egyházi oldal:

Az oldal szószólója megköszönte a téma átfogó bemutatását, és azt hogy időben megkaphatták az előadás anyagát. Ezt követően elmondta, hogy kutatómérnök múltjára való tekintettel fontosnak találja, hogy legyenek olyan területek, ahol nem a világ után kullogunk és azokat másoljuk, hanem megpróbálunk lehetőség szerint valami újat létrehozni, mert ha mindig csak átvesszük a külföldi eredményeket, akkor nem fogunk tudni fejlődni.

Művészeti oldal:

Az oldal szószólója megköszönte téma átfogó, adat gazdag bemutatását, és azt hogy időben megkaphatták a prezentációt, mely elengedhetetlen a témából való felkészüléshez. Felhívta a figyelmet arra, hogy miközben egy igen összetett ökoszisztémáról van szó az innovációval kapcsolatban, és az állam nagy összegeket fordít erre a területre, valamint bemutatásra kerültek a statisztikai eredmények és hogy ez milyen fejlődést tett lehetővé, úgy gondolják, hogy innováció nincs emberi kreativitás nélkül, mely egy rendkívül bonyolult dolog. Az emberi agy kreativitása nagyon sok tényezőn múlik, pl. a művészetnek nagyon pozitív hatása van az agyműködésre. Ezután a művészetre nevelés fontosságáról beszélt, tekintettel arra, hogy ennek jelentős közgazdasági és innovációs hatása van. Jelezte, hogy az MMA felvállalta, hogy azokat a műhelyeket ahol ilyen fajta tevékenység zajlik, erőteljesen támogatni kívánják szakmailag és pénzügyileg is.

Kiss János az MMA alelnöke is hozzá kívánt szólni a felsőoktatási modellváltás védelmében az előadásban elhangzott eredményekre való tekintettel a társadalom egészének szükséges ezt támogatnia, mert a kulturáltan élő Magyarországnak ez az érdeke.

Gazdaság képviselői oldal:

Az oldal szószólója megköszönte a tájékoztatót. Elmondta, hogy a VOSZ-on belül az innováció és digitalizáció szakterületét képviseli. Sajnálja, hogy az előadás az utolsó helyre került a mai nap folyamán. Elmondta, hogy 2030-ban az innovációs fejlesztés már nem emberi képesség, hanem a MI képességének a koordinálása. Nem emberek fejlesztik 2030-ban már a jövő technológiáit, hanem az emberek által létrehozott csúcstechnológiák, és az emberek koordinálják. A kutatás fejlesztésének a mélységeiben a legnagyobb jövőkutatók azok nem emberek lesznek, hanem az MI-vel vezérelt okos technológiák, és azok az országok, melyek ezeket a technológiákat alkalmazzák magas szinten csúcstechnológiával, azok éveket tudnak bepótolni, és az emberi képességek határozzák meg, hogy milyen szinten tudunk bekapcsolódni a MI a neurális hálózatába. A KKV szektor jövőjét nem látja 2030-ban, azonban a multinacionális cégeket igen. Jellemzően követő programot végzünk, nem a jövő technológiájával foglalkozunk.

Civil oldal:

Az oldal szószólója szerint egy komplex, jól strukturált rendszer bemutatását hallottuk. A felsőoktatási modellváltás szerint az alap kutatást váltja fel az alkalmazott kutatás, ez lenne az elsődleges cél. Ennek vannak mintái, tradíciója. A kutatói életpálya alapvetően alapkutatásra vonatkozik. Ez a szemlélet mely az egészet áthatja. Az akadémiai kutatói hálózat is elsősorban az alapkutatásokra vonatkozik. Az alkalmazott piacosítható kutatási logika, vagy az erre épülő kutatás-fejlesztési tevékenység a kutató és az egyetemi intézményeken belül nem alakult ki. Ennek a kultúráját érdemes kialakítani. Ezután az új kezdeményezésekről beszélt, mely az egyetemek köré van csoportosítva, valamint hiányolta a science shop-okat, melyeket a science parkokon belül lehetne létesíteni. A másik felvetése, hogy az életpályamodellben a szűk keresztmetszet a doktori végzettség rangja. A kutatói életpályához szükséges lépés. Harmadik felvetése, hogy a tudomány és az innováció összekapcsolásánál a műszaki természettudományok vannak prioritizálva, de fontos lenne, hogy a humán és a társadalomtudományi területek is kapjanak támogatást, mivel nem piacosítható termékekről van szó. A nemzeti tudományos nyelv ápolása kulcsfontosságú dolog, ezért az ott folyó alapkutatásokat szükséges támogatni.

Munkavállalói oldal:

A Munkástanácsok elnöke szólt hozzá az előadáshoz, mivel elnök asszony eltávozott. Megköszönte az előadást. A munkavállalókat a kérdések munkaerő piaci hatása érdekli. Az innováció

új technikai tudományos ismereteket hoz létre, melyeket a gazdaságban használnak fel. Az igazi partnerek az NGM-ben vannak. Fontos, hogy hogyan fog beépülni a munkavállalók mindennapjaiba a mesterséges intelligencia. Az embert magát ebből a folyamatból nem lehet kihagyni. A szakszervezetek fontosnak tekintik, hogy mindig az ember legyen az irányítója ennek a folyamatnak.

Tudomány képviselői oldal:

Az oldal szószólója szerint a prezentáció sokoldalúan mutatta be az innováció szervezeti, intézményi keretét és az innovációs programokat. Az innováció súlypontja azért is fontos, mert az NGM versenyképességet javító programja. Ezért az előadás indokoltan fókuszált az innovációra, jól kiegészíti egymást a reális orientációjú NGM programjával. Kérdés, hogy a gyakorlatban ezt sikerül-e megvalósítani. Az az innováció dolgában 1940-re a világ első 10 országába kerülhetünk, optimizmusra ad okot, kérdés hogy az egyetemi rendszer mostani működése elegendő-e ehhez. A másik megjegyzés a kultúrára vonatkozik, a kultúrát nem szabad kihagyni ebből a keretrendszerből. Ez nem csak kulturális igény, a foglalkoztatás oldaláról is nélkülözhetetlen. Külön kiemelte a mérés fontosságát, sok program hibája hogy mérést nem rendelt hozzá, főleg a megvalósításban. A MI lehetővé teszi a mérést, ezt nagy hiba lenne nem beépíteni a programjainkba.

Prof. Dr. Báger Gusztáv megköszönte az oldalak hozzászólásait, és ezt követően megadta a szót az előadó részére.

Kormányzati előterjesztő viszontválasza (7 perc)

Bódis László helyettes államtitkár úr fentiekre válaszul megköszönte a hozzászólásokat, és az Egyházi oldal felvetéseire elmondta, hogy a fókuszterületeket igyekeznek meghatározni, két világszínvonalú fejlesztésről számolt be, az egyik a szegedi lézerközpont, a másik pedig Zalazone Zalaegerszegen mely az AI tesztelésére alkalmas. A matematikai, hálózatelméleti tudás hazánkban nagyon magas. Sikeres startupok: az egészségügy és a MI metszete nagyon hangsúlyos terület, valamint a különböző digitális platformok, melyek a gyógyszerfejlesztéseket gyorsítják fel.

Az innováció, kreativitás, művészet kapcsán a művészetre való nyitottság személyes motiváció, hogy ezt lehet-e ösztönözni, erről érdemes lenne beszélgetni.

A munkaadói oldal hozzászólására reagálva, nagyon erős gondolkodás indult el a magyar kutatói hálózatban, hogy az AI témájával hogyan kellene foglalkozni. Ennek erős garanciája, hogy január 1-től Jakab Roland a HUN-REN vezérigazgatója, aki az MI koalíció elnöke is. Az AI adaptációs kérdései kulcsfontosságú kérdések.

Civil oldal felvetései: pontosítja, hogy a felsőoktatási modellváltás célja hogy az alapkutatást váltsuk fel alkalmazott kutatással, kifejezés helyett építsünk fel az alapkutatás mellett erőteljes alkalmazott kutatási képességeket is. Az alapkutatás és alkalmazott kutatás kifejezéseket nem szívesen használja, mivel a kutatás célját jól meg kell fogalmazni, hatása kell, hogy legyen a végén. A kutatási témákat fontos közelebb hozni az iparhoz. A doktori rendszerről: kooperatív doktori program-ipari Phd.: olyan doktori képzéseket részesítenek előnyben, ahol a kutató bent van az egyetemen, és olyan témában írja a disszertációját, ami releváns és kulcsfontosságú. A doktori előmenetelben a doktori innovációs aktivitásokat is értékelhessék az iskolák.

A magyar nyelv ápolásával maximálisan egyetért a tudományban is, de fontos, hogy a nemzetközi tudomány nyelve az angol. Egy tudományos konferencián való megjelenés nagyon erős

angol nyelvtusást kíván. Az OTKA pályázatok esetén a hungarikum pályázatban lehetőség van magyar nyelven magyar témákban is pályázni.

Tudományos oldal felvetései: együttműködés az NGM-mel és az iparpolitikával, a versenyképességi stratégia 41 konkrét intézkedést tartalmaz. Fontos, hogy kapcsoljuk össze az innovációs politikát az iparpolitikával, ez egy egységes rendszerként kerüljön kialakításra.

K+F ráfordítások GDP arányos értékének áttekintése jogos kérés, ez nem került rá az ábrára.

Ahhoz hogy 2040-re a TOP 10-be kerüljünk van-e reális lehetőség: a modellváltást nagy sikernek könyveljük el, ezt a számok is alátámasztják. ez egy jó irány. Ez annak köszönhető, hogy teljesítményük alapján kapják az egyetemek a finanszírozásuknak 50 %-át.

A mérés fontossága abszolút hangsúlyos, ez minden programban megjelenik.

Ezt követően a levezető elnök megköszönve a válaszokat rátért a negyedik, és egyben utolsó, **Egyebek** elnevezésű napirendi pontra.

A napirendi pont keretében tájékoztatta a megjelenteket arról, hogy az NGTT tagok mandátuma 2024. 10. 06. napján lejár. Ennek értelmében szükségessé válik a mandátumok megújítása, mely az alábbiakat foglalja magában:

- 2024. 06. hó folyamán a jelölésre felkérő levelek kiküldése a törvény által előírt NGTT tagszervezetek képviselőinek, ezzel egy időben a mandátumok igazolásának bekérése is azoktól, akiknek a törvény szerint ez szükséges.
- Szintén 2024. 06. hó folyamán felhívó levelek kiküldése az oldalelnökök részére, két-két tag delegálására az elnökség mellé a mandátumvizsgáló bizottságba
- 2024. 08. 08-án a mandátumvizsgáló bizottság összehívása.
- 2024. 09. 13-ra plenáris ülés összehívása (ezen az ülésen lesznek elfogadva a delegáltak és összehívva az alakuló ülés)
- 2024. 09. 23-ig az elkészített megbízólevelek postázása
- 2024. 11. 15. az új NGTT alakuló ülése

A Titkárság megkezdte a fentiek előkészületi munkáit.

Ezt követően kérésére megadta a szót **Joó Kinga** részére, aki röviden ismertette az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság budapesti 2024. június 11-i kihelyezett elnökségi üléséhez kapcsolódó szakmai konferencia programját, és egyúttal felhívta az NGTT tagok figyelmét a részvételi lehetőségre.

Prof. Dr. Báger Gusztáv az egyebek napirendi pontot egyéb hozzászólás és javaslat hiányában lezárta. Ezt követően megköszönte a részvételt és a tartalmas tanácskozást, majd az ülést berekesztette.